

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Cdo/90/2016
Identifikačné číslo spisu: 1404115928
Dátum vydania rozhodnutia: 29.11.2017
Meno a priezvisko: Mgr. Miroslav Šepták
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1404115928.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Správcovské bratislavské družstvo, so sídlom v Bratislave, Drobného 27, IČO: 35 803 843, zastúpeného spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Barbara Holíková, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Staré Grunty 162, IČO: 36 863 971, proti žalovanému Stavebné bytové družstvo Bratislava IV, so sídlom v Bratislave, Polianky 9, IČO: 00 169 731, zastúpenému JUDr. Jozefom Drvárom, advokátom so sídlom v Bratislave, Belinského 16, o zaplatenie 2.462,45 € s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 9 C 255/2004, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 8. októbra 2015 sp. zn. 9 Co 368/2014, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 8. októbra 2015 sp. zn. 9 Co 368/2014 vo výroku, ktorým uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 2.462,45 € s úrokom z omeškania 17,6 % ročne z dlžnej sumy, od 1. decembra 2001 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku, z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava IV (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo dňa 28. marca 2014 č. k. 9 C 255/2004-548 v spojení s jeho opravným uznesením zo dňa 16. apríla 2014 č. k. 9 C 255/2004-569 zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal zaplatenia sumy 2.462,45 € s príslušenstvom titulom konečného vyúčtovania finančných prostriedkov určených na údržbu a opravy domu vlastníkov bytov a nebytových priestorov bytového domu na Eisnerovej 38, 40 v Bratislave, a to v súvislosti so zmenou správcu vykonávajúceho správu bytového domu k 30. septembru 2001 vyplývajúcej z potvrdenia zo dňa 15. marca 2002. V odôvodnení rozsudku uviedol, že vykonaným dokazovaním zistil, že žalobca na základe Zmluvy o výkone správy č. 76/2001 zo dňa 18. júla 2001 vykonáva správu bytového domu na Bagarovej ul. 2 - 4 v Bratislave, a to od 1. septembra 2001. Do 31. augusta 2001 vykonával správu bytového domu žalovaný. Dňa 27. augusta 2001 žalovaný uznal nevyčerpané prostriedky určené na údržbu a opravy domu, bytov a nebytových priestorov ku dňu 31. decembru 2000. Zároveň v uznaní dlhu uviedol, že tvorba a čerpanie fondu prevádzky, údržby a opráv (ďalej aj „FPÚO“) od 1. januára 2001 do 30. septembra 2001 bude predmetom konečného vyúčtovania, ktoré spracuje do 30. novembra 2001. Mandatár žalovaného, Správcovské bratislavské družstvo, vyhotovil na základe dokladov k ročnej

účtovnej závierke žalovaného za rok 2001 dňa 15. marca 2002 potvrdenie o konečnom finančnom vyúčtovaní fondu za objekt 0404 (ďalej aj „potvrdenie“), v ktorom potvrdzuje stav vzájomných pohľadávok ku dňu skončenia správy vo výške 74.183,62,- Sk (ktorá suma predstavuje zostatok fondu opráv spravovaného objektu) ako dlh, ktorý mu vznikol v súvislosti s ukončením správy ku dňu 30. septembra 2001. Žalovaný v konaní vzniesol námietku premlčania uplatneného práva, preto sa súd prvej inštancie zaoberal jej dôvodnosťou a dospel k záveru, že táto je opodstatnená. Uviedol, že k ukončeniu výkonu správy došlo ku dňu 30. septembra 2001, a preto na prejednávajúcu vec aplikoval znenie zákona č. 182/1993 Z. z. v znení účinnom k predmetnému dátumu, a to jeho ustanovenie § 8 ods. 2, ktoré v prípade ukončenia správy okrem povinností bývalého správcu predložiť vlastníkom bytov a nebytových priestorov správu o svojej činnosti a odovzdať všetky písomné materiály, súvisiace so správou domu, neukladal bývalému správcovi povinnosť previesť zostatok majetku vlastníkov na účtoch v banke na účty nového správcu alebo spoločenstva. Žalovaný teda v čase ukončenia výkonu správy nemal zákonnú povinnosť previesť zostatok majetku vlastníkov na účty nového správcu. Takáto povinnosť mu prináleжала z titulu vydania bezdôvodného obohatenia podľa § 451 Občianskeho zákonníka z právneho dôvodu, ktorý odpadol, keďže ukončením výkonu správy odpadol dôvod spravovania majetku vlastníkov. Pri posudzovaní dôvodnosti žalovaným vznesenej námietky premlčania súd prvej inštancie poukázal na Potvrdenie o konečnom finančnom vyúčtovaní fondu prevádzky, údržby a opráv za objekt 0953 Eisnerova 38, 40 v Bratislave zo dňa 15. marca 2002 (č. 1. 17 spisu), ktoré presne vyčísluje žalobcom uplatnený nárok v jeho jednotlivých položkách (sú v ňom zahrnuté všetky jednotlivé nároky tvoriace žalovanú sumu). Uvedené Potvrdenie vypracoval a podpísal za žalovaného samotný žalobca F. P., v tom čase mandatár žalovaného na základe uzavretej mandátnej zmluvy. Z toho súd prvej inštancie vyvodil, že žalobca - bez ohľadu na plynutie objektívnej trojročnej premlčacej doby, ktorá začala plynúť 1. októbra 2001 - sa subjektívne dozvedel o tom, že došlo na úkor vlastníkov k bezdôvodnému obohateniu a aj kto ho získal, najneskôr dňom vystavenia Potvrdenia, teda dňa 15. marca 2002. Prípadná neplatnosť tohto dôkazu nemala vplyv na získanie vedomosti žalobcu o existencii bezdôvodného obohatenia, ani o osobe, ktorá sa bezdôvodne obohatila. Dvojiročná subjektívna premlčacia doba na uplatnenie predmetného nároku začala plynúť dňom 16. marca 2002 a uplynula dňom 15. marca 2004. Žalobca podal na súde žalobu až dňa 28. septembra 2004, t. j. oneskorene. Keďže žalovaný sa premlčania dovoľal, premlčané právo nebolo možné žalobcovi priznať (§ 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka). K predĺženiu plynutia premlčacej doby nedošlo ani uznaním dlhu žalovaným dňa 27. augusta 2001, pretože toto uznanie nespĺňalo náležitosti uznania dlhu v zmysle § 558 Občianskeho zákonníka, keďže z neho nevyplýva výška práve žalovanej sumy a nie je z neho zrejmý ani neuhradený zostatok. Zároveň toto uznanie nezohľadňuje stav ku dňu skončenia správy žalovaným, keď výška dlhu bola vyčíslená ku dňu 31. decembru 2000 a po ukončení správy žalovaný žiadny dlh neuznal. V prípade trov konania si súd prvej inštancie vyhradil právo rozhodnúť o nich podľa § 150 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) až po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu rozsudkom z 8. októbra 2015 sp. zn. 9 Co 368/2014 rozsudok súdu prvej inštancie zo dňa 28. marca 2014 č. k. 9 C 255/2004-548 v spojení s opravným uznesením zo dňa 16. apríla 2014 č. k. 9 C 255/2004-569 zmenil (§ 220 O. s. p.) tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 2.462,45 € s úrokom z omeškania 17,6 % ročne z dlžnej sumy, od 1. decembra 2001 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Uznesenie súdu prvej inštancie zo dňa 5. apríla 2011 č. k. 9 C 255/2004-131 v napadnutej časti potvrdil. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnemu právnemu záveru, že uplatnený nárok žalobcu má povahu práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, a preto následne nesprávne právne posúdil žalovaným vznesenú námietku premlčania. V bližších podrobnostiach ďalej uviedol, že z vykonaného dokazovania vyplynulo, že výkon správy od 1. októbra 2001 vo vzťahu k predmetnému bytovému domu na základe zmlúv o výkone správy (uzavretých s jednotlivými vlastníkami bytov a nebytových priestorov) vykonáva žalobca. Z dokazovania tiež vyplynulo, že žalovaný dňa 27. augusta 2001 uznal dlh na nevyčerpaných finančných prostriedkoch určených na údržbu a opravu domu k 31. decembru 2000 voči žalobcovi vo výške 262.541,72 Sk a predmetnú sumu aj uhradil. Sporná zostala výška týchto prostriedkov za obdobie od 1. januára 2001 do 30. septembra 2001 (t. j. do zmeny správcu predmetného bytového domu), ktorá mala byť predmetom konečného vyúčtovania, ktoré sa žalovaný zaviazal spracovať do 30. novembra 2001, čo však neurobil. Žalovaná pohľadávka je

uplatňovaná za obdobie od 1. januára 2001 do 30. septembra 2001, kedy v zákone č. 182/1993 Z. z., v tom čase platnom znení ustanovenia § 8 ods. 2, nebola výslovne upravená povinnosť končiaceho správcu previesť zostatok majetku vlastníkov na účet nového správcu (alebo spoločenstva). Takáto povinnosť bola zahrnutá do právnej úpravy v ustanovení § 8a zákona č. 182/1993 Z. z. s účinnosťou od 1. júla 2004. Správne však podľa názoru odvolacieho súdu upozorňoval žalobca, že zákon č. 182/1993 Z. z. (v znení platnom k 30. septembru 2001) odkazoval vo svojom ustanovení § 10 ods. 2, posledná veta, zmluvné strany zmluvy o výkon správy, t. j. vlastníkov bytov a nebytových priestorov a správcu, aby si v zmluve o výkone správy upravili spôsob a oprávnenie hospodárenia s prostriedkami fondu prevádzky, údržby a opráv. Jednotliví vlastníci bytov a nebytových priestorov pre prípad ukončenia výkonu správy zaviazali odchádzajúceho správcu (t. j. žalovaného) povinnosťou vykonať vyúčtovanie a previesť majetok vlastníkov z konečného finančného vyúčtovania, a to v čl. VIII bod 1 písm. b/ a tiež v čl. VIII bod 1 písm. c/ zmluvy o výkone správy. Takáto povinnosť teda žalovanému ako končiacemu správcovi - bez ohľadu na to, že nebola v tom čase výslovne pojatá do zákona č. 182/1993 Z. z., ustanovenia § 8 ods. 2 - vyplývala zo zmluvných podmienok dohodnutých v zmluvách o výkone správy, uzavretých medzi žalovaným ako správcom a jednotlivými vlastními bytov a nebytových priestorov, konkrétne čl. VIII ods. 1 písm. b/ a c/. Ide teda o peňažný záväzok vyplývajúci zo Zmluvy o výkone správy, ktorý podlieha premlčaniu vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe (§ 100 ods. 1, § 101 Občianskeho zákonníka), so začiatkom plynutia od 1. októbra 2001 (záväzok mal byť splnený do 30. septembra 2001), ktorá by uplynula dňa 30. septembra 2004. Žalobca v prejednávanej veci podal žalobu na súde dňa 27. septembra 2004, t. j. včas, ešte v rámci plynutia premlčacej doby. Ohľadom existencie a výšky uplatňovanej pohľadávky v sume 2.462,45 € odvolací súd dospel k záveru, že z vykonaných dôkazov vyplynula žalobcom tvrdená výška zostatku ku dňu ukončenia výkonu správy. K tomuto záveru dospel odvolací súd jednak na základe obsahu Uznanie dlhu zo dňa 27. augusta 2001 (ďalej aj „uznanie dlhu“), ktoré vyhodnotil ako platné v zmysle § 558 Občianskeho zákonníka, pretože obsahuje všetky náležitosti predpísané zákonom a z vykonaných dôkazov nevyplynula žiadna taká skutočnosť, ktorá by mohla spochybniť jeho obsah. Uznanie dlhu preukazuje výšku dlhu k 31. decembru 2000; prípadné prírastky, či úbytky vo fonde údržby a opráv v nasledujúcom období nie sú relevantné z hľadiska posudzovania platnosti tohto právneho úkonu. Spomínané uznanie dlhu založilo právnu domnienku existencie dlhu žalovaného voči vlastníkom bytov a nebytových priestorov vo výške 262.541,72 Sk k 31. decembru 2000. Uvedený dlh žalovaného zanikol splnením, keďže žalovaný tento dlh aj uhradil. Žalobca ohľadom výšky žalovanej istiny produkoval dôkazy, ktorými odôvodňoval ním uplatňovanú výšku zostatku, ktorú mal žalovaný ako končiaci správca poskytnúť (za obdobie od 1. januára 2001 do 30. septembra 2001). Námietky žalovaného voči uplatňovanej výške pohľadávky sa obmedzili len na jej popieranie, tvrdil, že sú to vlastníci bytov a nebytových priestorov bytového domu, ktorí mali na úhradách nedoplatky, tieto nebol ale schopný vyčíslieť, či inak špecifikovať. Prítom to bol žalovaný, kto mal mať k dispozícii chýbajúce prvotné doklady. Pokiaľ tieto vlastníkom bytov a nebytových priestorov neboli k dispozícii, nemôže ísť táto skutočnosť na ich úkor. Napokon správnosť výšky uplatnenej istiny žalobca v rámci dokazovania pred súdom prvej inštancie podporil svedeckými výpoveďami (svedkyňa F.) ako aj Potvrdením o konečnom finančnom vyúčtovaní zo dňa 15. marca 2002, vykonaným ku dňu 30. septembra 2001 (t. j. ku dňu skončenia výkonu správy odporcom). Na základe týchto skutočností potom odvolací súd dospel k záveru, že v konaní bola preukázaná výška zostatku fondu, ktorý bol žalovaný povinný previesť žalobcovi, ako novému správcovi, na účet vlastníkov, v sume 2.462,45 €. Na odvolanie žalobcu odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie zo dňa 5. apríla 2011 č. k. 9 C 255/2004-131, ktorým vo veci nariadil znalecké dokazovanie a zároveň uložil žalobcovi ako aj žalovanému povinnosť zložiť na účet súdu preddavok na trovy znalca, každému po 350 €, ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 O. s. p., potvrdil. Uviedol, že z obsahu spisového materiálu vyplýva, že ani jednému z účastníkov nebolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov. Účelom nariadeného znaleckého dokazovania mali byť zistenia v záujme oboch účastníkov konania, uloženie povinnosti zložiť preddavok preto nebránila žiadna procesná prekážka (§ 141 ods. 1 O. s. p.). Rovnako nebol dôvod na to, aby trovy znaleckého dokazovania preddavkovo znášal štát.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalovaný pred nadobudnutím účinnosti zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), t. j. pred 1. júlom 2016, ktorého prípustnosť odôvodňoval ustanovením § 238 ods. 1 O. s. p. a dôvodnosť ustanovením § 241 ods. 2

písm. a/, b/ a c/ O. s. p. (postupom odvolacieho súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, konanie v predmetnej veci je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení). Podľa žalobcu vada konania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. spočíva v nepreskúmateľnosti rozhodnutia, v nedostatkoch v dôvodoch rozhodnutia, ktoré pomerne obsiahne a konkrétne špecifikoval. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu nie je založené na objektívnej realite a platných právnych predpisoch, ale na vykonštruovanej skutočnosti - údajnej existencii zmluvnej povinnosti žalovaného ako bývalého správcu (viď zmluva o výkone správy S 0562), čo nebolo preukázané. Odvolací súd na základe neúplne vykonaných dôkazov a právne vadného dokazovania dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam (potvrdenie o konečnom finančnom vyúčtovaní zo dňa 15. marca 2002 nie je konečným vyúčtovaním FPÚO, je zmätočné, zavádzajúce, vystavené neoprávnenou osobou), vec nesprávne právne posúdil, pričom jeho rozhodnutie je nepreskúmateľné, resp. nezodpovedajúce zákonným požiadavkám v zmysle ustanovenia § 157 ods. 2 veta druhá O. s. p., osobitne sa nevysporiadava s výsledkami iných konaní vedených medzi identickými účastníkmi (ktoré sú staršie a časovo predchádzajú napadnutému rozhodnutiu v danej veci - ide o veci sp. zn. 9 C 128/2004, sp. zn. 9 C 255/2004, sp. zn. 9 C 256/2004, sp. zn. 9 C 243/2004), aj keď žalovaný výslovne na túto skutočnosť poukazoval. Za ďalšie, v odvolacom konaní neboli spôsobom ustanoveným v § 129 ods. 1 O. s. p. vykonané žalovaným predložené listinné dôkazy negujúce dôvodnosť žaloby. Konanie je postihnuté procesnou vadou, keď vstup jediného žalobcu do konania bol podľa presvedčenia žalovaného vadný, protiprávne realizovaný, a teda neplatný (v čase podania žaloby viacerí žalobcovia nemali spôsobilosť individuálne konať, neboli riadne zastúpení; v čase zámeny žalobcov už viacerým nesvedčil tento status z dôvodu zmien v osobách pôvodných vlastníkov). Zásadné pochybenie právneho významu žalovaný vidí v tom, že súdy oboch inštancií sa seriózne, kvalifikovane a v zmysle zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov nevysporiadali s pojmovým (terminologickým) odlišením prostriedkov určených na údržbu a správu domu, bytov a nebytových priestorov v dome (ďalej len „ROUBF“) od prostriedkov FPÚO, ich kreovania, účtovania, požitia a pod., uznaním dlhu a potvrdením o konečnom vyúčtovaní FPÚO a existenciou právne perfektnéj jedinej zmluvy o výkone správy (žalobca neunesol dôkazné bremeno na preukázanie zmluvy o výkone správy spôsobilej zaväzovať všetkých vlastníkov, zmluva S 0562 takouto nemôže byť a nie je, nevzťahuje sa na bytový dom na Eisnerovej 38-40, týka sa iného bytového domu na Nejedlého ulici č. 39 v Bratislave (číslo objektu 0562). Žalovaná istina je odvolacím súdom definovaná ako údajný záväzok žalovaného, vyplývajúci zo zmluvných podmienok dohodnutých v nedefinovaných, anonymných, neidentifikovaných zmluvách o výkone správy, uzavretých žalovaným ako správcom a jednotlivými vlastníkami (nie je uvedený ani ich počet a pod.), uplatňovaná za obdobie od 1. januára 2001 do 30. septembra 2001, kedy v zákone nebola upravená povinnosť končiaceho správcu previesť zostatok majetku vlastníkom. Z vyššie uvedených dôvodov žalovaný žiadal rozhodnutie odvolacieho súdu v ním napadnutom výroku zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podal včas dovolateľ zastúpený v súlade s § 429 ods. 1 CSP, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP) a že ide o rozsudok, proti ktorému je dovolanie prípustné (§ 238 ods. 1 O. s. p.), preskúmal tento rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu vo výroku, ktorým uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 2.462,45 €, je potrebné zrušiť.

5. Vzhľadom k tomu, že dovolanie žalovaného bolo podané pred 1. júlom 2016, t. j. za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov, dovolací súd postupoval v zmysle ustanovenia § 470 ods. 2 CSP, podľa ktorého právne účinky úkonov, ktoré nastali v konaní pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované, a prípustnosť podaného dovolania posudzoval v zmysle § 236, § 237 ods. 1 a § 238 O. s. p.

6. Podľa právneho stavu účinného do 30. júna 2016 bolo dovolaním možné napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu iba vtedy, pokiaľ to zákon pripúšťal (viď § 236 ods. 1 O. s. p.). Dôvody prípustnosti dovolania proti rozsudku vymedzoval § 238 O. s. p. a proti uzneseniu § 239 O. s. p. Dovolanie bolo prípustné proti každému rozhodnutiu tiež vtedy, ak v konaní došlo k závažnejším

procesným vadám uvedeným v § 237 O. s. p. (s účinnosťou od 1. januára 2015 § 237 ods. 1 O. s. p.).

7. V prejednávanej veci rozhodol odvolací súd rozsudkom. Občiansky súdny poriadok pripúšťal dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu, ak ním bol napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1), ďalej proti rozsudku odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2) a napokon proti rozsudku, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vo výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 (§ 238 ods. 3).

8. V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok, ktorým odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie. Prípustnosť dovolania žalovaného teda vyplýva z ustanovenia § 238 ods. 1 O. s. p.

9. Vzhľadom na obsah dovolania i zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 O. s. p.) prihliadnuť na existenciu procesných väd konania, ktoré zakladajú tzv. zmätočnosť rozhodnutia, skúmal dovolací súd prípustnosť dovolania aj podľa § 237 ods. 1 O. s. p., t. j. zaoberal sa aj otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 ods. 1 O. s. p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

10. Žalovaný existenciu procesných väd konania vymenovaných v § 237 ods. 1 písm. a/, b/, d/, e/ a g/ O. s. p. netvrdil a procesné vady tejto povahy ani nevyšli v dovolacom konaní najavo. Z týchto ustanovení preto prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť.

11. Dovolateľ v súvislosti s procesnou vadou podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. tvrdí, že napadnutý rozsudok je nedostatočne odôvodnený a nepreskúmateľný, čím v podstate namieta nedostatok odôvodnenia a že ním namietaná okolnosť zakladá vadu zmätočnosti. Už dávnejšia judikatúra najvyššieho súdu (R 111/1998) ale zastávala názor, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia nezakladá zmätočnosť rozhodnutia a prípustnosť dovolania; nepreskúmateľnosť bola považovaná za vlastnosť (vyjadrujúcu stupeň kvality odôvodnenia) rozhodnutia súdu, v ktorej sa navonok prejavila (len) tzv. iná vada konania majúca za následok nesprávne rozhodnutie veci (viď § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.). Vada tejto povahy nebola považovaná za dôvod zakladajúci prípustnosť dovolania. S týmto názorom sa stotožnil aj ústavný súd (I. ÚS 364/2015, II. ÚS 184/2015, III. ÚS 288/2015 a I. ÚS 547/2016).

12. Na zásade, podľa ktorej nepreskúmateľnosť zakladá (len) „inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.“, zotrvalo aj zjednocujúce stanovisko R 2/2016, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.“ Stanovisko bolo uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 2/2016.

13. Dovolací súd pripomína, že právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Účelom odôvodnenia rozhodnutia je vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu navyše musí byť aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v dovolacom konaní. Ak rozhodnutie odvolacieho súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 393 CSP (predtým § 157 ods. 2 O. s. p. v spojení s § 211 ods. 2 O. s. p.), je

nepreskúmateľné.

14. Podľa právnej úpravy platnej do 30. júna 2016 v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé (§ 157 ods. 2 O. s. p.).

15. Tak odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie, ako aj odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu musí obsahovať zákonom stanovené náležitosti. Odvolací súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na výsledky vykonaného dokazovania a zistené rozhodujúce skutočnosti, ale tiež s poukazom na prijaté právne závery. Účelom odôvodnenia rozsudku je vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu musí byť zároveň i prostriedkom kontroly v konaní o mimoriadnom opravnom prostriedku.

16. Po preskúmaní veci dovolací súd dospel k záveru, že konanie je postihnuté vadou zmätočnosti spočívajúcou v nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu takej intenzity, ktorá odôvodňuje aplikáciu (ako výnimky) druhej vety stanoviska R 2/2016 a zakladá tak prípustnosť i dôvodnosť podaného dovolania v prejednávanej veci. Tento nedostatok spočíva predovšetkým v tom, že odvolací súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia vôbec nezaoberal argumentáciou žalovaného produkovanou už pred súdom prvej inštancie (a zopakovanou aj vo vyjadrení k podanému odvolaniu), ktorá si vyžadovala špecifickú odpoveď a ktorá mohla mať eventuálne zásadný význam pre rozhodnutie vo veci. Konkrétne žalovaný namietal, že žalobca bol do 30. septembra 2001 nositeľom povinnosti spracovať konečné finančné vyúčtovanie FPÚO podľa č. XI. Mandátnej zmluvy, dňa 15. marca 2002 (v čase, keď podpísal za žalovaného potvrdenia o konečnom vyúčtovaní FPÚO ku dňu ukončenia správy k 30. septembru 2001 - č. I. 17 spisu) mu však už také oprávnenie podľa mandátnej zmluvy neprináležalo, nebol teda oprávnený zastupovať žalovaného, konať v jeho mene ako mandant; za ďalšie, v čase vyhotovenia potvrdenia z 15. marca 2002 ešte nebolo spracované ročné vyúčtovanie za rok 2001 za bytový dom, ktorého sa má týkať žalovaná suma, a preto nemohla byť ani známa suma, ktorú si žalobca uplatňuje; uznávací prejav zo dňa 27. augusta 2001 so stavom k 31. decembru 2000 je neplatný úkon, keďže nie je nijako označený, nenachádza sa v evidenciách žalovaného, tento právny úkon je tiež neplatný pre konflikt záujmov osoby konajúcej v mene žalovaného a samotného žalovaného; napokon žalobca nemôže odvíjať svoju aktívnu legitimáciu na základe zmlúv o výkone správy uzatvorených s jednotlivými vlastníkmi (niektorí z nich navyše v čase podania žaloby nemali spôsobilosť individuálne konať, neboli riadne zastúpení), čo je v rozpore so zákonom. So všetkými uvedeným skutočnosťami sa odvolací súd nevysporiadal riadne, jeho rozhodnutie tak nie je dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v dovolacom konaní. Neobstojí vo vzťahu k hodnoteniu uznávacieho prejavu konštatovanie odvolacieho súdu, že „z vykonaných dôkazov nevyplynula žiadna taká skutočnosť, ktorá by mohla spochybniť jeho obsah“, keďže žalovaný argumentov odôvodňujúcich záver o neplatnosti tohto úkonu uviedol niekoľko; odvolací súd sa ale nimi nezaoberal. To isté platí aj vo vzťahu k argumentácii o výsledku sporov, ktoré boli vedené medzi identickými účastníkmi, a v ktorých bol žalovaný úspešný. Závery vyplývajúce z týchto konaní (viď bod 3) napriek tomu, že časovo predchádzajú rozhodnutiu v preskúmvanej veci, ostali odvolacím súdom nepovšimnuté.

17. Z vyššie uvedených dôvodov najvyšší súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu v jeho zmeňujúcom výroku zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1, § 450 CSP). Vzhľadom na výskyt vady v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p., dovolací súd sa už nezaoberal ďalšími námietkami uvedenými v dovolaní.

18. Dovolací súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

19. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.